

AKTIV OG GLA` - I FRITIDA

Forord

Nye kvalitetsplaner for barnehage, skole og skolefritidsordning for perioden 2011 -2015 skal ivareta helhet og sammenheng i lærings- og utviklingsarbeidet for barnehage- og skolebarn i Rennesøy. Dette er kvalitetsplanen for skolefritidstilbudet.

Planene har gjennomgående satsingsområder med målsettinger om økt faglig- og sosial læring for enkeltindividet og for fellesskapet. Samtidig som planene understreker sammenhengen mellom barnehage og skole, er det også viktig at barnehager og skoler praktisk legger til rette for helhet og sammenheng i overgangen.

Alt arbeid i barnehage og skole må bygge på målsettinger om livslang læring og motivasjon for stadig å lære å utvikle seg og å strekke seg etter nye mål.

Planene forutsetter at ansatte og rådsorganene for barnehagene gjøres kjent med planene for skole og skolefritidsordningen og tilsvarende at ansatte og SU ved skolene kjenner til i barnehageplanen.

Vi ønsker alle lykke til i arbeidet med å videreutvikle en enda bedre Rennesøybarnehage- og skole

Mvh

Ingunn Folgerø

Kommunalsjef Oppvekst og Læring

Rennesøy kommune.

Høsten 2013

Skolefritidsordningen i Rennesøy kommune

Skolefritidsordningen i Rennesøy skal være et fritidstilbud for alle elever på 1.-4. trinn og til funksjonshemmede elever på 5.-10. trinn. I fritidstilbudet skal barna oppleve mestring i et miljø preget av omsorg og trygghet. Tilsynet skal være så godt at de foresatte er trygge på at sikkerheten blir ivaretatt.

Skolefritidsordningen, det vil si *barnas fritid på skolen*, skal så langt som mulig ta utgangspunkt i barnas egne ønsker og behov og tilrettelegges i samsvar med dette. Gjennom lek, kultur, idrett og friluftsliv, samt omsorg og tilsyn skal skolefritidsordningen være en arena for opplevelse, allmenndanning og læring. For å sikre likeverdighet gis funksjonshemmede elever et tilrettelagt tilbud slik at de i størst mulig grad kan delta i aktivitetene ut fra sine forutsetninger.

Skolefritidsordningen i Rennesøy skal ha ansatte som er tydelige voksne, setter omsorgsfulle grenser, er konsekvente og tilrettelegger for allsidig aktivitet ut fra planens satsingsområder.

For å forenkle teksten er skolefritidsordningen heretter forkortet til SFO.

SFO – ledelse

Rektor den ansvarlige leder av SFO, men daglig ledelse ivaretas normalt av SFO-leder. Skoleeier er ansvarlig for kommunens SFO-tilbud.

Samhandling skole og SFO

Erfaring viser at SFO-tilbud som skårer høyt på det å være en god SFO, er integrert i skolens helhetstenkning og planlegging. Det er derfor viktig at skolen fremstår som en virksomhet som er inndelt i en undervisningsdel og en fritidsdel. Miljøpersonalet bør i størst mulig grad brukes både i undervisnings- og fritidsdelen. Skolens ordensreglement gjelder også for SFO.

Samhandling hjem og SFO

Det skal gjennomføres årlig foreldreundersøkelse for foresatte med barn i SFO. Det forventes at hver enkelt SFO bruker resultater fra kartleggingen når de utvikler/utarbeider nye tiltak for tilbudet. I tillegg gjennomfører skolene ett foreldremøte for SFO per skoleår.

Forventningsavklaring med foresatte

SFO-planen for Rennesøy er ambisiøs. Ambisjoner medvirker til økt oppmerksomhet omkring SFOs betydning for barns utvikling. Foreldrenes forventninger må samtidig harmonere med de rammene som er fastsatt for virksomheten. Skolene bør foreta en forventningsavklaring med foreldrene i forkant av hvert skoleår.

Leksehjelp i skolen

Leksehjelp ble innført fra og med høsten 2010. Leksehjelpen er frivillig og gratis og gjennomføres vanligvis i etterkant av elevenes ordinære undervisningstid. For å sikre et tilbud til alle elever, er SFO åpen samtidig med leksehjelpen. Antall barn i SFO og SFOs aktivitetstilbud vil likevel være preget at

det gjennomføres tre parallelle tilbud i denne tiden. Skolen velger selv på hvilke trinn som tilbys leksehjelp. I løpet av 10-årig skolegang skal elevene ha 8 timer, for eksempel 2 timer i uken i 3.-6.trinn.

SFO i Opplæringsloven

I Opplæringsloven er det få krav til innhold og kvalitet i SFO. Hovedpunktet er at kommunen skal gi et tilbud før og etter skoletid for 1.–4. årstrinn og for barn med særskilte behov på 5.–7. årstrinn.

Opplæringslovens § 9a-8 understreker at kravene til skolemiljøet også gjelder for SFO. Dette er også tilfelle når SFO omfatter aktiviteter utenfor skolens område, eller blir drevet i lokaler utenfor skolen.

Hovedmålet for SFO står i Opplæringsloven § 13-7. Der står det blant annet:

Skolefritidsordningen skal legge til rette for lek, kultur og fritidsaktiviteter. Utgangspunktet skal være barnas alder, funksjonsnivå og interesser. Barna skal gis omsorg og tilsyn. Funksjonshemmede barn skal gis gode utviklingsvilkår.

SATSINGSOMRÅDER

Kvalitetsplanen har satsingsområder som legger føringer for SFO-tilbudet i Rennesøy kommune.

Satsingsområdene i Kvalitetsplan for SFO 2014–2017 er:

1. Språklig kompetanse gjennom lek
2. Kultur, idrett og friluftsliv
3. Omsorg, trygghet og sosial kompetanse

Alle skolefritidsordningene er forpliktet til å arbeide etter satsingsområdene i Kvalitetsplan for SFO 2014–2017. Samtidig kan skolene utarbeide lokale kvalitetsplaner, også på SFO-området.

Rådmannen vil initiere møter, kurs, seminarer og samlinger knyttet direkte opp mot satsingsområdene. Samtidig vil resultater innenfor hvert av satsingsområdene vurderes årlig i kvalitetsvurderingssystemet SPEIL OG TURSKO.

KULTUR, IDRETT OG FRILUFTSLIV

Målsetting

Alle barn skal oppleve glede og mestring ved å delta i varierte aktiviteter innen kunst og kulturuttrykk, idrett og friluftsliv.

”Det skapende barnet”

Kunnskapsløftet påpeker at barnet skal utvikle glede ved det vakre i møte med ulike kunstneriske uttrykk og ved å utforske og utfolde egne skapende krefter. Dette kan være i møte med kunstneriske uttrykk innen musikk, sang, dans eller billedlige kunstformer. ”Det skapende barnet” skal også sikres opplevelser og deltakelse innen arkitektur, design og kunsthåndverk. Arbeid med kunst og kultur gir kunnskap og ferdighet innenfor praktisk skapende virksomhet.

”Det aktive barnet”

Forskning viser at aktivitet er viktig for god helse. Barn er mindre fysisk aktive i dag enn tidligere. Barn som har motoriske vansker, kan lett utvikle andre problemer som oppmerksomhetsvansker, lese- og skrivevansker eller sosiale vansker. Likeledes er det indikatorer på at fysisk aktivitet kan ha betydning for barn og voksnes psykiske helse, herunder mestring og selvtillit. Når vi bruker begrepet ”Det aktive barnet”, tenker vi på barn i bevegelse knyttet til situasjoner og samspill i SFO. Dette kan skje gjennom idrett, fritids- og friluftaktiviteter.

Arenaer

De naturlige arenaene for satsingsområdet er skoleanlegget og skolens nærområde. I tillegg knyttes aktivitetene til ulike kultur- og friluftslivsarenaer gjerne i samarbeid med idrettslag, kulturinstitusjoner eller andre organisasjoner. Det er viktig at SFO medvirker til at barna får kjennskap til fritidsaktiviteter og friluftsliv som er naturlig å holde på med i nærmiljøet.

SUKSESSFaktorER

- Personalet legger til rette for at barna møter kunst og kulturopplevelser
- Personalet utnytter de arenaer innen kultur, idrett og friluftsliv som finnes i skolens nærområde
- Personalet motiverer og inspirerer barna til å delta aktivt i SFO’s aktiviteter
- Foresatte opplever at SFO tilbyr et variert aktivitetstilbud

RESULTATOPPNÅELSE VURDERES GJENNOM:

- Årlig foreldreundersøkelse
- Plan for kvalitet i SFO – skolens rapportering

SPRÅKLIG KOMPETANSE GJENNOM LEK

Målsetting :

Alle elever skal erfare at språk er et nyttig og spennende verktøy for deltakelse i lek og samhandling med andre

Utvikling av elevers språk- og begrepsforråd er svært sentralt for barns kontinuerlige utvikling og senere deltakelse i arbeids- og samfunnsliv. SFO er i likhet med barnehage og skole en gunstig arena for å utvikle elevers begrepsforråd og språkforståelse. Samtalene skal være lekbetonte og knytte seg til barnets konkrete handlinger og interesser. Barnets evne til å uttrykke seg påvirker selvfølelsen og gjør barnet i stand til å være en likeverdig deltaker i fellesskapet

Rådmannen vil initiere opplæring i språkutviklende aktiviteter primært basert på Lesesenteret's BOKTRAS I SFO, samt den likeverdige dialogen basert på Jesper Juul og Helle Jensens definisjon av personlig versus vurderende språk.

SFO skal være en fritidsarena, og derfor skal språkstimuli skje på barnets premisser i hverdagssituasjoner. Samtaler rundt måltid, spill- og formingsaktiviteter, lesing, tur og forhandling er utviklende for barnets begrepsforråd.

SUKSESSFATORER

- Personalet tilegner seg kunnskap om og bruker personlig språk i dialog med elevene
- Personalet legger til rette for likeverdige dialoger mellom barn og barn og barn og voksne
- Personalet oppmuntrer elevene til å undre seg, drøfte seg i mellom og søke løsninger selv
- Personalet tar ansvar for at all virksomhet for elevene er språkfremmende
-

RESULTATOPPNÅELSE VURDERES GJENNOM

- SFO-vandring: observasjon av likeverdig dialog
- SFO's egenvurdering på kvalitetsplanen
- Brukerundersøkelse

OMSORG, TRYGGHET OG SOSIALE KOMPETANSE

Målsetting:

Alle elever skal erfare at de gir og får omsorg av voksne og medelever. Omsorg skaper trygghet og godt grunnlag for å utvikle sosial kompetanse. SFO jobber ut fra at god omsorg skaper verdifulle relasjoner.

SFO skal være en arena hvor elevenes personlighet skal utvikles til beste for individet og fellesskapet. Gjennom deltakelse i lek vil elevene erfare å måtte stole på egne verdier i møte med andre, samt lære å respektere medelever. Videre vil en lære å løse utfordringer og dele gleder sammen. Erfaringene fra et rikt og mangfoldig fellesskap lærer elevene at de er verdifulle slik de er, og at det også gjelder for medelevene. Samtidig vil de erfare hva som er sosialt akseptert, og lære hvordan en forholder seg til at omverdenen har andre ønsker og behov enn eleven selv har.

De voksne skal både vise omsorg og stille krav. Å stille krav uten omsorg er fremmedgjørende. Å vise omsorg uten krav er selvutslettende. De voksne må romme og anerkjenne ulike personligheter uten å gi slipp på sitt voksne lederskap. Den voksne er ansvarlig for kvaliteten på relasjonen mellom voksne og barn.

Personalet skal hjelpe elevene til å reflektere muntlig og kreativt rundt felles opplevelser for å utvikle språk- og refleksjonsevne. Dette innebærer at sosial kompetanse er synlig i de voksnes væremåte. Evne til å reflektere over egen praksis og egne holdninger er et viktig element i voksenrollen.

SUKSESSFaktorER

- Personalet viser ekte omsorg og interesse for elevene, og barna opplever at deres stemme er viktig
- Personalet planlegger og legger til rette for varierte aktiviteter ut fra elevenes ønsker
- Personalet arbeider aktivt for å hindre mobbing
- Personalet motiverer elevene til å følge regler og rutiner
- Foresatte opplever at det er gode relasjoner mellom voksne og elev
- Foresatte opplever godt samarbeid med SFO

RESULTATOPPNÅELSE VURDERES GJENNOM

- Rapportering på kvalitetsplan for SFO
- Brukerundersøkelse
- SFO-vandring

RESULTATMÅLSETTINGER

Hensikten med en plan for kvalitet er at skolefritidstilbudene ved skolene i Rennesøy over tid skal videreutvikle sin kompetanse og bedre sine resultater innenfor hvert av de valgte satsingsområdene.

Indikatorene fastsettes ut fra tidligere års resultater og påfølgende utviklingsmål. Iom at kvalitetsvurderingssystemet SPEIL OG TURSKE ikke er iverksatt per 2013, kan ikke dette gjøres våren 2015. I fremstillingen presenteres resultatmålsettinger for planperioden. Alle data hentes fra foreldreundersøkelsen – SFO, som gjennomføres årlig.

Rådmannen oppfordrer den enkelte SFO til å sette egne satsingsområder på bakgrunn av kvalitetsplanen for SFO. I tillegg til bruk av kvantitative data blir skolene årlig bedt om å gjennomføre en egenvurdering i forhold til grad av resultatoppnåelse for hvert av områdene. Egenvurderingen bidrar til et godt grunnlag for drøfting om videre satsing både på kommunenivå og ved den enkelte skole.

Målsettingene for hvert av fokusområdene er blant annet fastsatt på bakgrunn av tidligere års resultater og avtale om oppfølging i *SPEIL OG TURSKE*. Vi vil også sammenligne resultatene med sammenlignbare kommuners resultater. Målsettingene skal være ambisiøse, realistiske og gjennomførbare.

Revidert kvalitetsutviklingsplan vil hvert år inkludere tabell med resultater og sammenligning av resultater fra tidligere år og i forhold til andre kommuner.

SKOLENS EGENVURDERING

Skolene blir årlig bedt om å rapportere grad av måloppnåelse i forhold til vedtatte satsingsområder i Kvalitetsplan for SFO; Aktiv og glad – i fritida! Rapporteringen har form som en egenvurdering og har først og fremst til hensikt å være utgangspunkt for drøftinger og refleksjoner ved den enkelte skole / SFO. Samtidig gir skolenes samlede tilbakemeldinger rådmannen nyttig informasjon om virksomhetenes arbeid med de ulike satsingsområdene.

	1	2	3	4	5	6
SPRÅKLIG KOMPETENT GJENNOM LEK						
- Personalet tilegner seg kunnskap om og bruker personlig språk i dialog med elevene - Personalet legger til rette for likeverdige dialoger mellom barn og barn og barn og voksne - Personalet oppmuntrer elevene til å undre seg, drøfte seg i mellom og søke løsninger selv - Personalet tar ansvar for at all virksomhet for elevene er språkfremmende						
KULTUR, IDRETT OG FRILUFTSLIV						
- Personalet legger til rette for at barna møter kunst og kulturopplevelser - Personalet utnytter de arenaer innen kultur, idrett og friluftsliv som finnes i skolens nærområde - Personalet motiverer og inspirerer barna til å delta aktivt i SFO's aktiviteter - Foresatte opplever at SFO tilbyr et variert aktivitetstilbud						
OMSORG, TRYGGHET OG SOSIAL KOMPETANSE						
- Personalet viser ekte omsorg og interesse for elevene, og barna opplever at deres stemme er viktig - Personalet planlegger og legger til rette for varierte aktiviteter ut fra elevenes ønsker - Personalet arbeider aktivt for å hindre mobbing - Personalet motiverer elevene til å følge regler og rutiner - Foresatte opplever at det er gode relasjoner mellom voksne og elev - Foresatte opplever godt samarbeid med SFO						

